

პალიკო კინტრია - 90

გამოჩენილ ქართველ მეცნიერს, მეანობა-გინეკოლოგიის პატრიარქს, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატს, მეცნიერების დამსახურებულ მოღვაწეს, საქართველოს სამედიცინო აკადემიის ნამდვილ წევრს, საქართველოს მეან-გინეკოლოგთა და პერინატოლოგთა ასოციაციის პრეზიდენტს, მრავალი აკადემიის და საზოგადოების წევრს, წლების მანძილზე აკადემიკოს კ.ჩაჩავას სახელობის პერინატალური მედიცინისა და მეანობა-გინეკოლოგიის სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორს, თბილისის ექიმთა დახელოვნების ინსტიტუტის მეანობა-გინეკოლოგიის კათედრის ხელმძღვანელს, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორ პალიკო კინტრიას წელს 90 წელი შეუსრულდებოდა.

ბატონმა პალიკომ თავისი ცხოვრება და სამეცნიერო მოღვაწეობა მიუძღვნა ქალის, ნაყოფის და ახალშობილის ჯანმრთელობის დაცვის საქმეს. მისი სამეცნიერო კვლევის ძირითადი პრობლემებია: ფიზიკური და ელექტროფიზიოლოგიური მეთოდების გამოყენება მეანობასა და გინეკოლოგიაში დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის მიზნით, ნაყოფისა და ახალშობილის დაავადებათა პათოგენეზის, მათი ადაპტაციის ცენტრალური სარეგულაციო მექანიზმების შესწავლა. ნაყოფი და ტკივილის პრობლემა, გარემო ფაქტორების გავლენა ორსულობის მიმდინარეობაზე და ნაყოფის განვითარებაზე, სტრესი და ორსულობა.

მის მიერ თანაავტორებთან ერთად პირველად შემუშავებულ იქნა მშობიარობის დროს ნაყოფის პირდაპირი ელექტრო-კარდიოგრაფიის მეთოდი (1961წ.) ეს იყო საეტაპო შრომა მეანობაში, რადგან მანამდე მთელ მსოფლიოში ნაყოფის ფუნქციურ მდგომარეობას აფასებდნენ ორსულის და მშობიარის მუცლის წინა კედლიდან სტეტოსკოპის საშუალებით გულისცემის სიხშირის მოსმენით. ამ მეთოდის შემუშავებით გაიხსნა გზა ნაყოფიდან პირდაპირი ინფორმაციის მიღების, რასაც შედეგად მოჰყვა ინსტიტუტის თანამშრომლების მიერ პირდაპირი ელექტროენცეფალოგრაფიის და რეოენცეფალოგრაფიის მეთოდების შექმნა.

პროფესორ პ.კინტრიას მიერ, ასევე პირველად შემუშავებულ იქნა ნაყოფისა და ახალშობილის კრანოცერებრალური ჰიპოთერმიის მეთოდი (1968 წ.), რამაც შესაძლებელი გახდა ჟანგბადის მწვავე უკმარისობის პირობებში ნაყოფის თავის ტვინის გამძლეობის მნიშვნელოვანი გაზრდა.

თანაავტორებთან ერთად დადგენილ იქნა ნაყოფის ძილ-ღვიძილის ბიორითმების არსებობა და მასთან დაკავშირებული ნაყოფის გულის მოქმედების თავისებურებანი (1981 წ.), პირველად შეიქმნა ნაყოფის თავის ტვინის პეპტიდური რუქა, იდენტიფიცირებულ იქნა 15 ნეიროპეპტიდი და დადგინდა, რომ ანტენატალური პერიოდის დასასრულს ნაყოფის თავის ტვინის პეპტიდურული სისტემა იმყოფება ფუნქციური აქტივობის მდგომარეობაში, რაც უზრუნველყოფს ნაყოფის შეგუებას ახალ პირობებთან. ასევე პირველად თანაავტორებთან ერთად შესწავლილ იქნა ნაყოფის ნეიროპეპტიდების როლი სამშობიარო მოქმედების აღძვრაში და რეგულაციაში.

მრავალი წელი პროფესორი პ. კინტრია თანაავტორებთან ერთად სწავლობდა სტრესული სიტუაციების - ბუნებრივი (სტიქიური უბედურებები, მიწისძვრა, წყალდიდობა) და სოციალური (ომი, უმუშევრობა და სხვა) გავლენას რეპროდუქციულ ჯანმრთელობაზე და ორსულთა ფსიქოემოციურ სტატუსზე. ეს საკითხი შესწავლილი იყო აფხაზეთიდან და სამხრეთ ოსეთიდან დევნილებზე, სომეხ კოლევებთან ერთად სპიტაკის მიწისძვრის მაგალითზე. ამერიკელ კოლევებთან ერთად ლუიზიანის (აშშ) ქარიშხლის მაგალითზე. დადგენილია „სტრეს-მოლოდინის“ ფენომენი, ანუ პოსტტრავმული სტრესული დარღვევები, რომლებიც უარყოფით გავლენას ახდენენ ორსულობის და მშობიარობის მიმდინარეობაზე, ზრდის მათ პათოლოგიურ მიმდინარეობას, თვითნებით აბორტებს,

ნაადრევ მშობიარობას, ოპერაციულ ჩარევებს, მკვდრადშობადობას, მოქმედებს ახალშობილთა ფსიქოემოციურ სტატუსზე, მკვეთრად ზრდის ნეირო-რეფლექსურ ალგუნებადობას.

პროფესორ პ. კინტრაიას გამოქვეყნებული აქვს 200-მდე სამეცნიერო შრომა. მათ შორის 14 გამოგონება. მისი ხელმძღვანელობით შესრულებული და დაცულია 40 საკანდიდატო და 12 სადოქტორო დისერტაცია.

1980 წლიდან პ. კინტრაია არის საქართველოს მეან-გინეკოლოგთა საზოგადოების (ხოლო შემდგომ მეან-გინეკოლოგთა და პერინატოლოგთა ასოციაციის) უცვლელი ხელმძღვანელი. მისი ხელმძღვანელობით, როგორც გინეკოლოგიის სამეცნიერო კვლევითმა ინსტიტუტმა, ასევე მეან-გინეკოლოგთა საზოგადოებამ, მოიპოვა დიდი საერთაშორისო აღიარება. პ. კინტრაიას ხელმძღვანელობით ინსტიტუტს და ასოციაციას ჰქონდა გრძელვადიანი საერთაშორისო ხელშეკრულება იაპონიის ტოკიოს უნივერსიტეტის, ინგლისის სოუთჰემპტონის უნივერსიტეტის, გერმანიის ჰაიდელბერგის უნივერსიტეტის, ბუდაპეშტის ექიმთა დახელოვნების ინსტიტუტის მეანობა-გინეკოლოგიის კათედრებთან. ამ ხელშეკრულების ფარგლებში ერთობლივად შესრულებული შრომების შედეგები იხილებოდა შემაჯამებელ საერთაშორისო კონფერენციებზე. 1980-2003 წლებში ჩატარებულია 23 ასეთი კონფერენცია და გამოცემულია 23 შრომათა კრებული საქართველოში, უნგრეთში და იაპონიაში.

ნაყოფიერია პ. კინტრაიას ხანგრძლივი მუშაობა საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტროს მთავარ მეან-გინეკოლოგად. საკმარისია აღინიშნოს, რომ მაშინ, როდესაც საქართველოში წელიწადში 150 000 ბავშვი იბადებოდა, დედათა სიკვდილობა 3.5-ჯერ შემცირდა და ეს იყო მთელ საბჭოთა კავშირში სამაგალითო მაჩვენებელი.

დიდია პროფესორ პ.კინტრაიას დამსახურება საქართველოში მეან-გინეკოლოგთა ახალი თაობების აღზრდაში, როგორც სამეცნიერო, ასევე პრაქტიკოს ექიმთა მომზადების საქმეში. დღეს საქართველოს ყველა კუთხეში მის მიერ აღზრდილი მეან-გინეკოლოგები უძღვებიან ამ ურთულეს საქმეს.

ბატონ პალიკო კინტრაიას შრომა სათანადოდ დაფასდა: 1983 წელს მას მიენიჭა საქართველოს მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის წოდება, 1985 წელს საქართველოს სახელმწიფო პრემია სამეანო-გინეკოლოგიური სეფსისის საკითხებისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო შრომებისათვის. 1998 წელს პროფესორი პ. კინტრაია დაჯილდოებულია ღირსების ორდენით. 1998 წელს არჩეულია უნგრეთის მეან-გინეკოლოგთა სამეცნიერო საზოგადოების წევრად, 1988 წელს ევროპის მეან-გინეკოლოგთა ასოციაციის წევრად და ამერიკის მეან-გინეკოლოგთა კოლეჯის უცხოელ წევრად. არჩეულია რამდენიმე საერთაშორისო ჟურნალის საბჭოს წევრად. 2002 წელს – რუსეთის ფედერაციის საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა აკადემიის უცხოელ წევრად.

სხვადასხვა დროს პ. კინტრაია იყო საბჭოთა კავშირის მეან-გინეკოლოგთა საზოგადოების პრეზიდიუმის წევრი, სსრკ ჯანდაცვის სამინისტროს საექსპერტო საბჭოს წევრი მეანობა-გინეკოლოგიაში. სსრკ მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის საპრობლემო კომისიის წევრი და სხვა.

ბატონმა პალიკო კინტრაიამ სამუდამოდ დაიმიჯვიდრა ადგილი ქვეყნის გამორჩეულ შვილთა შორის. მისი ცხოვრება ღირსეული მაგალითია თუ როგორ უნდა ემსახურო დარგს, მეცნიერებას, თაობების აღზრდას, როგორ უნდა იცხოვრო, რომ ჩაუყარო საფუძველი ქვეყნის უკეთეს მომავალს.

მისი ცხოვრება და მოღვაწეობა შარავანდედად გაყვება მომავალ თაობებს.

საქართველოს მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი,
პროფესორი ზ. ხელაძე

საქართველოს მეან-გინეკოლოგთა და პერინატოლოგთა ასოციაციის
აღმასრულებელი მდივანი, მედიცინის დოქტორი დ.სიგუა